

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Magdaleny Ježkové a soudců JUDr. Jany Kábrtové a Mgr. Tomáše Blažka ve věci

žalobce: **Ing. D. B.**

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky**
sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha

o žalobě na ochranu před nečinností žalovaného,

takto:

- I. Žalovanému se ukládá povinnost vydat rozhodnutí ve věci žalobcem podaného rozkladu ze dne 23. dubna 2019 týkajícího se obnovy řízení o nepřiznání dávky mimořádné okamžité pomoci žalobci, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou ze dne 11. 12. 2019 domáhá ochrany proti nečinnosti Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky, která má spočívat v tom, že žalovaným nebylo v zákonné lhůtě vydáno rozhodnutí ve věci obnovy správního řízení o nepřiznání dávky mimořádné okamžité pomoci na pořízení dioptrických brýlí.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce uvedl, že dne 23. 4. 2019 podal rozklad proti rozhodnutí Ministerstva a práce sociálních věcí ze dne 5. 4. 2019, č. j. MPSV-2019/68959-918, týkající se nevyhovění žádosti o obnovu řízení ve věci poskytnutí dávky mimořádné pomoci na zdravotnickou pomůcku. Žalovaný vyřídil toto podání přípisem ze dne 22. 7. 2018, č. j. MPSV-2019/100667-513/2, když tento informativní přípis však nemá žádné formální znaky a rozhodně není a nemůže být považován za rozhodnutí ve věci. Dle žalobce tedy v zákonné lhůtě nebylo reagováno vydáním jakéhokoliv rozhodnutí ve věci, ačkoliv k tomuto žalovaný měl bezesporu povinnost. Následně podal žalobce podnět k nadřízenému správnímu orgánu k vydání opatření proti nečinnosti ve smyslu § 80 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Žalobce dle svého názoru bezvysledně vyčerpал zákonné prostředky k ochraně proti nečinnosti správního orgánu, kdy nadále nebylo o jeho podání z 23. 4. 2019 řádně rozhodnuto, čímž bylo porušeno jeho právo.
3. Žalobce je přesvědčen, že uvedeným postupem vyvrcholila celková snaha správních orgánů v dané věci nevyhovět uvedenému nároku a zamezit žalobci v přístupu k řádným opravným prostředkům, když byl přípisy a poučením rozhodnutí č. j. MPSV-2019/68959-918 ve věci mystifikován, neboť poučení výše uvedeného rozhodnutí bylo vadné. V okamžiku, kdy se proti tomuto postupu chtěl žalobce bránit, došlo k absenci vydaného rozhodnutí, proti kterému by mohl žalobce brojít. Dle žalobce není pochyb o tom, že v daném směru došlo k porušení nejen zákonných norem na úrovni správního řádu, ale i k porušení základních lidských práv a svobod.
4. Dále bylo žalobcem doplněno, že v důsledku vadného poučení Ministerstva práce a sociálních věcí bylo podání učiněno na podatelně Úřadu práce. Dotazem na datum převzetí rozkladu do spisové služby žalobce zjistil, že právní oddělení Úřadu práce Hradec Králové v rozporu se zákonem zadrželo podání žalobce tak, aby byl rozklad předán žalovanému až po nabytí právní moci rozhodnutí. Dle žalobce podatelna Úřadu práce Hradec Králové uvedené podání fyzicky předala svému právnímu oddělení dne 23. 4. 2019, které jej zadrželo do 13. 5. 2019, kdy bylo právním oddělením potvrzeno převzetí do elektronické služby. Místně nepřislušný správní orgán tak potvrdil, že mu de facto podání náleží, namísto toho, aby převzetí odmítl a postoupil Ministerstvu práce a sociálních věcí tak, jak mu ukládá § 12 správního řádu. Nadto provedlo právní oddělení zápis do elektronické služby až 21 dní od fyzického podání od podatelny.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

5. Žalovaný k projednávané věci sdělil, že žalobce požádal o obnovu řízení, v němž byla posuzována žádost žalobce o mimořádnou okamžitou pomoc na nákup nových dioptrických brýlí. Dávka nebyla přiznána, jelikož bylo možné brýle uhradit v základním standardu ze zdravotního pojištění. Rozhodnutí Úřadu práce České republiky bylo potvrzeno odvolacím orgánem. Vady nebyly shledány ani soudním přezkumem. Žádost o obnovu řízení byla zamítnuta rozhodnutím Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 5. 4. 2019, č. j. MPSV-2019/68959-918 z důvodu nesplnění podmínek § 100 odst. 1 a 2 správního řádu, jelikož nevyšly najevo dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které existovaly v době původního řízení a které odvolatel nemohl uplatnit. Rozhodnutí bylo doručeno dne 9. 4. 2019, právní moci nabylo po marném uplynutí odvolací lhůty dne 25. 4. 2019. Dne 14. 5. 2019 byl Ministerstvu práce a

sociálních věcí doručen rozklad, který rozkladová komise posoudila jako opožděný, proto jej dle § 37 odst. 1 správního řádu hodnotila jako podnět k přezkumnému řízení výše specifikované rozhodnutí ze dne 5. 4. 2019. Komise nedošla k závěru, že by o povolení obnovy bylo rozhodováno v rozporu se zákonem, proto nebylo zahájeno přezkumné řízení a žalobce byl o této skutečnosti dopisem ze dne 22. 7. 2018, č. j. MPSV-2019/100667-513/2. Žalobce na toto sdělení reagoval stížností ze dne 13. 8. 2019, doručenou dne 15. 8. 2019, s tím, že dopis nemá náležitosti rozhodnutí, proto žádá opatření k nápravě. Stížnost žalobce byla vyřízena přípisem ze dne 1. 10. 2019, č. j. MPSV-2019/16921-513/1.

6. Žalovaný dle svého názoru nebyl nečinný, neboť na písemnosti žalobce vždy reagoval. Žalobu navrhl zamítnout.

IV. Jednání soudu

7. Žalobce odkázal na podanou žalobu a její doplnění, přičemž sdělil, že za stěžejní považuje absenci rozhodnutí o jeho rozkladu. Dle jeho názoru tak došlo k nečinnosti správního orgánu. Navrhl, aby soud uložil žalovanému povinnost rozhodnout ve věci žalobcem podaného rozkladu.

8. Žalovaný se z jednání omluvil.

V. Posouzení věci krajským soudem

9. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního, zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalovaného správního orgánu, přičemž rozsah jeho přezkumu byl vymezen žalobními body. Soud dospěl k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům.
10. Ze správního spisu je zřejmé, že dne 22. 3. 2019 byla Ministerstvu práce a sociálních věcí doručena žádost o obnovu řízení, která byla rozhodnutím ze dne 5. 4. 2019, doručeným dne 9. 4. 2019, zamítnuta. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce rozklad, doručený Úřadu práce České republiky dne 23. 4. 2019. Dále je patrné, že toto podání bylo Ministerstvu práce a sociálních věcí doručeno dne 14. 5. 2019. Podání rozkladu bylo rozkladovou komisí posouzeno jako opožděné, proto byl tento přípis hodnocen jako podnět pro přezkumné řízení. Ten nebyl shledán jako důvodný. Stížnost žalobce proti takovému postupu byla vyřízena přípisem ze dne 1. 10. 2019, č. j. MPSV-2019/16921-513/1.
11. Po přezkoumání projednávané věci dospěl krajský soud k závěru, že žaloba je důvodná.
12. Dle § 152 odst. 5 správního řádu *„Nevylučuje-li to povaha věci, platí pro řízení o rozkladu ustanovení o odvolání.“*
13. Dle § 92 odst. 1 správního řádu *„Opožděné nebo nepřípustné odvolání odvolací správní orgán zamítne. Jestliže rozhodnutí již nabylo právní moci, následně zkoumá, zda nejsou dány předpoklady pro přezkoumání rozhodnutí v přezkumném řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí. Shledá-li předpoklady pro zahájení přezkumného řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí, posuzuje se opožděné nebo nepřípustné odvolání jako podnět k přezkumnému řízení nebo žádost o obnovu řízení nebo žádost o vydání nového rozhodnutí.“*

14. Z dikce citovaného ustanovení je zřejmé, že při shledání, že odvolání (v projednávané věci rozklad) bylo podáno opožděně, vydá správní orgán zamítavé rozhodnutí. Účastníku se tak vždy dostane soudně přezkoumatelného rozhodnutí správního orgánu v otázce opožděnosti odvolání. Jestliže jsou shledány důvody pro zahájení přezkumného řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí, bude dle citovaného ustanovení opožděné podání posuzováno jednak jako odvolání, jednak jako podnět k přezkumnému řízení, nebo jako žádost o obnovu řízení, nebo jako žádost o vydání nového rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 3. 2013, č. j. 9 As 172/2012-32). Ze správního spisu je však zřejmé, že žalovaný vydání rozhodnutí ve smyslu § 67 správního řádu opomněl a k podání žalobce přistoupil bez dalšího jako k podnětu k přezkumnému řízení, čímž se dopustil nečinnosti. Nad rámec uvedeného krajský soud uvádí, že vypořádání podnětu k přezkumnému řízení přípisem je v souladu s konstantní judikaturou, kdy dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2008, č. j. 7 As 55/2007-71, *„Oznámení o nezahájení přezkumného řízení podle ustanovení § 94 správního řádu je tedy pouhým sdělením, nikoliv rozhodnutím. V tomto případě totiž není důvodu zasahovat do právní sféry účastníků správního řízení, protože jejich práva a povinnosti, změněné nebo vzniklé původním rozhodnutím, nejsou tímto sdělením dotčeny.“*
15. Pominout krajský soud nemohl ani se správním řádem nesouladný proces postoupení podání, které bylo učiněno nepřislušnému správnímu orgánu. Dle § 12 správního řádu *„Dojde-li podání (§ 37) správnímu orgánu, který není věcně nebo místně příslušný, bezodkladně je usnesením postoupí příslušnému správnímu orgánu a současně o tom uvědomí toho, kdo podání učinil (dále jen "podatel"). Má-li správní orgán, jemuž bylo podání postoupeno, za to, že není věcně nebo místně příslušný, může je usnesením postoupit dalšímu správnímu orgánu nebo vrátit jen se souhlasem svého nadřízeného správního orgánu. Usnesení vydaná podle tohoto ustanovení se pouze poznamenají do spisu.“* Dle citovaného ustanovení tedy mělo být ze strany Úřadu práce České republiky, kterému byl rozklad nesprávně adresován, vydáno usnesení o postoupení věci Ministerstvu práce a sociálních věcí. Takové usnesení však ve správním spise, který měl krajský soud jako podklad pro své rozhodnutí k dispozici, obsaženo není. Rovněž by mělo dojít, pakliže nejde o anonymní podání, o uvědomění podatele. Tak se ovšem nestalo. Naplněna nebyla ani podmínka bezodkladnosti postoupení dotčeného podání žalobce. Jak plyne z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 3. 2013, č. j. 9 As 172/2012-32: *„Bez dalšího však nelze spoléhat na to, že termín „bezodkladně“ užitý v § 12 správního řádu znamená v každém případě nejpozději následný den po obdržení. Nejde totiž o jednoznačné určení času, které je možné s obecnou platností vyjádřit v jednotkách, v nichž se měří čas, např. tak, že jde o jeden den, dva dny, týden atd. Termín „bezodkladně“ vyjadřuje skutečnost, že nesmí docházet k neodůvodněným prodlevám, resp. že by postup dle § 12 správního řádu neměl být odkládán na pozdější dobu. Nicméně i zde platí, že podání, k jehož vyřízení není správní orgán, jemuž bylo doručeno, příslušný, musí být přijato, předáno konkrétní úřední osobě, která jej vyřídí, náležitě vyřízeno a v neposlední řadě expedováno tak, aby jej obdržel příslušný orgán. Je třeba si uvědomit, že naznačené aspekty vyřízení podání se odehrávají v konkurenci shodných činností u jiných věcí u daného správního orgánu, které je též třeba vyřídit a které tak prodlužují dobu k postupu dle § 12 správního řádu, aniž by se dalo hovořit o porušení bezodkladnosti. Z tohoto důvodu nemusí v každém jednotlivém případě „bezodkladně“ znamenat „ihned“ či „do jednoho dne“. V podmínkách jednotlivých případů může být bezodkladné postoupení podání i postoupení provedené též druhý den po jeho obdržení. Za takové situace nepovažuje zdejší soud za adekvátní bezvýjimečně se spoléhat na*

postoupení podání v rámci jediného dne od doručení, jak to naznačuje stěžovatelka v kasační stížnosti.“ V návaznosti na uvedené krajský soud konstatuje, že při individuálním posouzení situace v projednávané věci nedošlo k bezodkladnému postoupení podání příslušnému správnímu orgánu. Rozklad podal žalobce k rukám Úřadu práce 2 dny před koncem lhůty pro jeho podání, přičemž Úřad práce sídlí na stejné adrese jako příslušný odbor Ministerstva práce a sociálních věcí a nebylo tak nezbytné k postoupení využít poskytovatele poštovní přepravy. Z hlavičky rozkladu je pak patrné, že ten byl adresován Ministerstvu práce a sociálních věcí, tedy již při přijetí podání na podatelnu Úřadu práce muselo být zřejmé, že je toto činěno nepříslušnému správnímu orgánu a nebylo tak třeba hlubšího zkoumání ke zjištění nepříslušnosti. V projednávané věci však došlo k postoupení podaného rozkladu až po uplynutí třech kalendářních týdnů. Nad rámec uvedeného krajský soud podotýká, že součástí správního spisu není ani žalobcova žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti dle § 80 správního řádu ze dne 15. 10. 2019, kterou žalobce soudu spolu s žalobou předložil.

16. Naopak se krajský soud neztotožnil s tvrzením žalobce o nesprávném poučení v rozhodnutí o obnově řízení. Dle § 152 odst. 5 ve spojení s § 86 odst. 1 správního řádu se rozklad podává u správního orgánu, který napadené rozhodnutí vydal. Správní orgán tak postupoval zcela v souladu s citovanými ustanoveními, pokud žalobce poučil, že rozklad má být podán k rukám Ministerstva práce a sociálních věcí, odbor odvolání a správních činností nepojistných dávek, oddělení odvolání a správní agendy Královéhradecký kraj.

VI. Závěr a náklady řízení

17. S ohledem na výše uvedené krajský soud shledal žalobu důvodnou, neboť žalovaný je v řízení stále nečinný. Proto byla uložena povinnost vydat rozhodnutí ve věci ve lhůtě 30 dní.
18. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Dle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce, kterému by jinak v souladu s uvedeným ustanovením právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, však žádné náklady neúčtoval.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 31. května 2021

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
předsedkyně senátu